

**UCHWAŁA NR XLV/358/10
RADY GMINY GOLESZÓW**

z dnia 29 września 2010 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy W Rodzinie na lata 2010-2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) i art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)

Rada Gminy Goleszów postanawia:

§ 1. Przyjąć do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2015 stanowiący załącznik do uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Wójtowi Gminy Goleszów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jerzy Szalbot

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2010-2015

I. PODSTAWA PRAWNA

- 1) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r.
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)
- 3) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. Nr 147 poz. 1231 z późn. zm.)
- 4) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (jednolity tekst Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.)
- 5) Uchwała Nr XXVI/215/08 Rady Gminy Goleszów z dnia 17 grudnia 2008 w sprawie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009-2010.
- 6) Uchwała Nr XXXVII/301/09 Rady Gminy Goleszów z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2010 roku.

Prawo polskie wobec przemocy w rodzinie:

- a) prawo karne : art. 156, art. 157, art. 160 § 2, art. 190, art. 191, art. 199, art. 200, art. 208, art. 209, art. 210, art. 211, art. 216 § 1, art. 217, art. 278 § 4, art. 279, art. 284 kodeksu karnego.
- b) prawo rodzinne i opiekuńcze: art. 52, art. 56, art. 57, art. 58 § 2 i 3, art. 61-65, art. 84, art. 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

II. WSTĘP

Literatura socjologiczna wprowadza wiele definicji rodziny. Wszystkie one faktycznie sprowadzają się do określenia rodziny jako małej grupy społecznej, grupy niezastąpionej, stanowiącej załóżek szerszej społeczności. Rodzina jest podstawowym elementem struktury społecznej. Rodzina jest niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Ważną rolę rodzinie odgrywają relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

III. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Przemoc w rodzinie - zwana także potocznie przemocą domową, to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu) a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, narażające te osoby w szczególności na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące

cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą, (art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Dz. U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.).

Przemoc domowa - może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że przemoc zawsze pojawiała się w relacjach międzyludzkich, dopiero od niedawna mówi się o tym zjawisku znacznie więcej oraz podejmuje różnorodne działania mające na celu jej zapobieganie. Osoby doświadczające przemocy coraz częściej obejmowane są opieką, są coraz bardziej świadome swoich praw i możliwości zmiany sytuacji życiowej. Aby skutecznie zatrzymać i zapobiegać zjawisku przemocy domowej, należy objąć pomocą również osoby stosujące przemoc.

Rodzaje przemocy:

- 1) Przemoc fizyczna – popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przetrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, używanie broni, porzucenie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
- 2) Przemoc psychiczna – wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna(wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie,) stosowanie groźb, itp.
- 3) Przemoc seksualna – wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.
- 4) Przemoc ekonomiczna – odbieranie zarobionych pieniędzy uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.

Na terenie Gminy Goleszów przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. W ostatnim okresie ujawnione są coraz częściej przypadki przemocy. Prowadzone działania informacyjne głównie ogólnopolskie spowodowały zmiany świadomości społecznej i z jednej strony większej gotowości ofiar do ujawniania takich spraw, a z drugiej wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Jednak należy zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

IV. CELE PROGRAMU

Strategicznym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje.

CELE REALIZOWANE BĘDĄ PRZEZ:

- 1) Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.
- 2) Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc.
- 3) Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.
- 4) Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców Gminy Goleszów na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy.

V. ZADANIA PROGRAMU

Lp.	ZADANIE	OPIS ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATOR LUB KOORDYNATOR
1.	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Zespół składał się będzie z grupy specjalistów reprezentujących instytucje wchodzące w skład lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goleszowie, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatu Policji w Ustroniu, oświaty, służby zdrowia, kuratorów sądowych oraz innych instytucji.	2010	Wójt Gminy Goleszów
2.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku. 2. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie. 3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą. 4. Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach. 5. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. 6. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. 7. Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy. 8. Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.	2010-2015	1. Zespół Interdyscyplinarny 2. GOPS 3. GKRPA
3.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.	1. Kierowanie ofiar przemocy do prawnika i psychologa udzielających porad w GOPS. 2. Współpraca z instytucjami prowadzącymi hotele, domy samotnej matki. 3. Określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą dotyczących indywidualnych środowisk 4. Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy.	2010-2015	1. Zespół Interdyscyplinarny 2. GOPS 3. GKRPA 4. Komisariat Policji
4.	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	1. Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwięzionych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej. W tym celu przeprowadzone będą obok szkoleń resortowych wspólne szkolenia służb, udział w szkoleniach, konferencjach tematycznych.	2010-2015	1. Zespół Interdyscyplinarny 2. GOPS 3. GKRPA
5.	Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno edukacyjne, w szczególności:	1. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych(broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności. 2. Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie. 3. Umieszczenie informacji na stronach internetowych UG Goleszów.	2010- 2015	1. GOPS 2. GKRPA

V. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2010- 2015 są:

1) Środki własne gminy:

a) będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goleszowie na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2) Pozyskiwanie środków poza budżetowych z innych źródeł.

Przewodniczący Rady Gminy

Jerzy Szalbot